

Konference Forum 2000 - Svět , ve kterém chceme žít

Ve dnech 10.-12.10. 2010 se konala v Praze pod záštitou Václava Havla výroční konference Forum 2000 zaměřená letos na otázky životního prostředí. Ze jmen známých na poli urban studies se konference zúčastnili například Richard Sennett, Saskia Sassen, Zygmunt Bauman nebo Jiří Musil. Hlavním tématem konference byl vztah člověka k prostředí, ve kterém žije, architektura a urbanismus. Vstupní projev Václava Havla se obracel přímo k problému neřízené suburbanizace a urban sprawl.

Součástí konference byla v úterý 12.10. odpoledne i panelová diskuse na téma Urban Sprawl Proliferation in the Landscape: Seeking Solutions, kterou organizovala Společnost pro trvale udržitelný rozvoj, moderoval Jiří Dlouhý (STUŽ) a jako panelisté vystoupili Martin Stránský (CENELC.cz) a Alena Salašová (Mendelova univerzita v Brně).

Diskuse se v plénu zúčastnili například architekti se zkušenostmi z Austrálie a Nizozemska. Profesor Josef Fanta zdůraznil, že neexistuje žádná instituce, která by se zabývala otázkami prostorového plánování a prostorových vztahů komplexně (stejným tónem vyzněla i poznámka Jiřiny Jackson), zmínil zejména neexistenci Geografického ústavu při Akademii věd, na jejíž půdě se seminář konal. S velmi protichůdnými názory na možnosti regulace urban sprawl do diskuse vstoupili zástupci Ministerstva životního prostředí (Pavel Šremer, Martina Pásková, Jiří Mach) a Ministerstva pro místní rozvoj (Jiří Markl). Martin Ouředníček (Univerzita Karlova v Praze) prezentoval některé výsledky výzkumu suburbanizace na univerzitě a upozornil na webový portál www.suburbanizace.cz.

V jednotlivých vystoupeních bohužel zaznělo mnoho klišé a mediálních mýtů. Suburbanizace byla spojována například s energetickou náročností staveb, změnami globálního klimatu, s obezitou, sociální izolací nebo obviňována za zánik několika tisíc (!) obcí v pohraničí. Vedle těchto diskutabilních názorů se objevily zejména tři nosné myšlenky na možnost účelného řešení problematiky neřízené suburbanizace:

i) Martin Stránský nabádal k aplikaci Evropské úmluvy o krajině a vytvoření národního implementačního programu, který by mohl problematiku urban sprawl řešit; ii) Alena Salašová navrhovala zejména širší uplatnění a využití krajinného plánování v České republice; několik účastníků se shodlo na potřebě vytvoření zásad prostorového plánování a uplatnění výzkumu a vysokých škol s komplexním (možná ekologickým či geografickým) přístupem v řešení problému, který by se nedíval na územní rozvoj pouze z pohledu dílčích oborů - doprava, ochrana krajiny, místní rozvoj a nabídnul by také přesné zachycení stavu suburbanizace v České republice statistickými ukazateli.

Vstupní projev Václava Havla:

<http://www.forum2000.cz/cz/projekty/konference-forum-2000/2010/projevy/projev-vaclava-havla-na-slavnostni-zahajeni/>